

Etické otázky jako cesta k profesní kultuře:

Zkušenosti z ročního
fungování EK ČPtS

PhDr. Sylvie Navarová

Vědecká schůze ČPtS ČLS JEP
3. října 2025

1

Členové Etické sekce

Mgr. Jana Hostovská
Předsedkyně ES

Mgr. Štefan Šwarc
Lektor psychoterapeutického
výcviku
Státní zkouška z Etiky

PhDr. Sylvie Navarová
Lektor psychoterapeutického
výcviku
Zkouška z Etiky a filozofie

2

Záměr Etické sekce

3

Administrativně organizační rok

- Předání NIČEHO
- Administrativní, organizační a technické zádrhele (série neřešených věcí se posunula)
- Objevování problémů a složitosti za chodu (zakotvení EK, procesování, mandát EK, zjišťování právního zázemí pro fungování EK, systém dohledávání členství, etika procesu a systému – poukázání na neplatné stanovy a tím i Etický kodex na webu, EK vztahující se k EAP, které již nejsme členy, chybně uvedeno členství ČPtS – vše díky spolupráci s Výborem vyřešeno a napraveno ...)
- Dobrodružství objevování a nastavování postupů činnosti od samotného začátku
- Tvorba nového Etického kodexu
- Příprava Jednacího řádu
- Čekáme na schválení stanov

4

Kde pálí pata

Stížnostní nastavení dotazů:

- Klient (stěžovatel) posílá stížnost, když je něco špatně
- Většina takových stížností má právní kontext („udělejte soudce a vyšetřovatele a exekutivu“)
- Chce posouzení dobře x špatně, chce terapeuta potrestat, shání argumenty do „svého týmu“

Je takto realita komplexní?

- Soudobá společnost si umí stěžovat, reklamovat, hledá instituci, kde může reklamovat

5

Osvětová činnost

Co je Etická komise a co není?

- **NE autoritativní orgán**, který rozhoduje, posuzuje a trestá, vzbuzuje obavy.
- **Latinské „commissio“ znamená pověření, svěření úkolu.** JSME skupina lidí, kterým byla svěřena vaše důvěra – vést odborný dialog, kultivovat praxi a napomáhat reflektování složitých otázek.
- My jako Etická komise ČPtS **nemáme rozhodovací pravomoci. Jsme nezávislým poradním orgánem ČPtS – průvodci procesem. Nefandíme ani psychoterapeutovi ani klientovi.**

👉 Je pro nás slovo „komise“ to pravé?

? jiném pojmenování – například **Etická sekce**, která by lépe vystihovala náš přístup a kulturu: otevřenost, partnerský dialog a společnou odpovědnost za kvalitu oboru.

6

Osvětová činnost

Co je Etika a co není?

Etika je oblast filozofie a praktického uvažování, která se zabývá tím, **co je odpovědné chování** – zejména v situacích, kde nejsou jasná pravidla nebo kde se střetávají různé hodnoty.

- **Neposuzuje dobře – špatně, 1 – 0**
- Etika **není ani nenahrazuje zákon či vnitřní směrnice**.
- Etika **není nástrojem k posuzování kolegů „zvenku“** – není to „hledání chyb“ ani platforma pro pomluvy.
- Etika **není individuální morálka** – tedy, co *já osobně* považuji za správné.
- Etika **je prostorem pro společné hledání odpovědí obtížné etické otázky a sdílené odpovědnosti**.

7

Etika je

- **živý proces dialogu**, ne sadou dogmat (teprve v dialogu se utváří celostnější náhled na téma a je možné z něj udělat resumé)
- výzvou k **přemýšlení o důsledcích svého jednání**, ne jen „dodržení pravidel“ (teprve až setkáním terapeuta se situací a náhledem může vést k nápravě),
- **založená na hodnotách**, jako je blaho klienta, důvěra, autonomie, spravedlnost.
- Etika vychází z předpokladu, že **každá situace je jedinečná** – a proto vyžaduje citlivost, reflexi a často i kolegiální oporu.

👉 Etika není zárukou dokonalosti. Je to **ochota průběžně reflektovat, co je pro druhého bezpečné, důstojné a podpůrné**.

8

Spolupráce

- Spoluzodpovědnost za profesionalitu a dodržování Etického kodexu

9

Vzdělávací rozměr

- Témata k sebereflexi z 22 podnětů, které za 1 rok fungování EK dorazily:

10

1. Psychologické posudky a odbornost

- Nesouhlas s psychologickým posudkem při uspořádání péče o dítě.
- Dotazy na dostatečnou odbornost k vydávání posudků.

Reflexivní otázka:

Vydávám posudky pouze tam, kde mám potřebnou odbornost a kompetenci?

11

2. Nevhodné chování, manipulace a hranice

- Upozornění na nevhodné chování a manipulaci ze strany psychologa.
- Podezření na zneužívání důvěry k finančnímu nebo jinému prospěchu.

Reflexivní otázka:

Jak pečuji o důvěru klienta a dbám na to, abych ji nikdy nezneužil/a?

12

3. Mlčenlivost a ochrana citlivých informací

- Porušení mlčenlivosti a důvěry, předávání citlivých informací třetí osobě.
- Obecné dotazy na mlčenlivost a postup EK.

Reflexivní otázka:

Jsem důsledný/á v ochraně osobních údajů klientů i v supervizích a veřejných vystoupeních?

13

4. Profesní kompetence a způsobilost

- Dotazy na obecné pravomoci EK a na to, co může dělat psychoterapeut bez klinické atestace.
- Obecný dotaz na možnost výkonu profese psychoterapeuta.

Reflexivní otázka:

Kde potřebuji supervizi nebo další vzdělávání, abych měl/a jistotu, že pracuji v rámci svých kompetencí?

14

5. Profesní vztahy a spolupráce

- Dotazy na členství a postup k jeho získání.
- Dotazy na loajalitu a spolupráci mezi kolegy.

Reflexivní otázka:

Jak přistupuji ke kolegům z jiných přístupů – dokážu respektovat odlišnosti a přitom upozornit na neetické chování?

15

6. Dodržování času a profesionalita konzultace

- Nedodržení dohodnuté délky konzultace.
- Využívání času klienta k soukromým aktivitám terapeuta (např. telefonování).

Reflexivní otázka:

Jak důsledně respektuji čas klienta a využívám konzultaci plně v jeho prospěch?

16

Děkuji za váš čas!

PhDr. Sylvie Navarová
etickakomise@psychoterapeuti.cz

